

at man under konstitutionelle Tilstande i det Tilfælde, at Folketingets Raadighed over Statskassen er uantastet, vilde finde det naturligt fra Folketingets Side at kræve, at Tjenderne gaa ind i Statskassen, ligesaa egen en Sag forekommer det mig, at dette vilde være under de nuværende Forhold, hvor Folketingets Ret over Statskassen jo dog er temmelig tvivlsom, hvor vi i hvert Fald have set, at Regeringen raader over Statskassen med en vis Frihed og Ugenert-
 hed, som ikke altid kan siges at være efter dette Tings Dnske. Naar man under disse Forhold stiller Spørgsmaalet, om det vilde være til Folketingets Tarv, om det vilde ligesom styrke Folketingets Stilling, at lade Tjenderne gaa ind i Statskassen, saa forekommer det mig, at Svaret meget maatte afhænge af den Balance, der fremkommer, naar man skal til at opgøre dem. Hvis Tjenderne ikke nu og i en længere Fremtid ville komme til at udgøre mere, end der vil gaa med til Præsternes Vønning, saa kan man med en vis Frihed gøre det, men skulde det vise sig, at det, der medgaar til Præsternes Vønning, ikke beløber sig til saa meget som det Beløb, der kommer ind i Statskassen, saa forekommer det mig, at under den nuværende politiske Situation er der ikke meget, der opfordrer Folketinget til at lade dette over-
 skydende Beløb blive i Statskassen og lade det staa til den samme fri, ugenerte Raadighed for Ministeriet, som det øver over for Finansskassens øvrige Indhold. Jeg kan ikke nægte, at dette gør mig i Djebbliftet noget mere stemt for den ærede Kultusministers Fond. Ogsaa jeg deler den Betragtning, som det ærede Medlem fra Rerteminde (H. Andersen) gjorde gældende, at de særlige Fonds just ikke have vist saa megen Livskraft; de ere gaaede samme Vej som saa meget andet godt her i Landet. Men det kunde dog være, at med den Magt, som Biskopper, Provster, Præster og hele Klerestiet her i Landet have, kunde de vel ville ligesom lægge deres stærkende og dækkende Haand over dette Fond i alt Fald en Stund endnu, og naar jeg har Valget imellem, at disse Midler anvendes i gejstlige, i kirkelige Djemed eller f. Eks. til at dække det kongelige Teaters Underbalance eller til at løse andre saadanne interessante Opgaver, saa kan jeg ikke nægte; at jeg ubetinget foretrækker, at de ubelukkende anvendes i kirkeligt Djemed. Jeg vilde derfor unægtelig, inden jeg giver en Lov som den foreliggende min Stemme, nok ønske at se Folketingets Magt over Statskassen noget mere betrygget.

Der er endnu et enkelt Forhold, som jeg ikke kan undlade at omtale. Det hænger

sammen med, hvad jeg allerede nævnte før. Jeg havde haabet, at det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgkreds (Claußen) var til at begynde med fremkommet med den Slags Betragtninger; men han har ikke gjort det, og det er derfor vanskeligt for følgende Talere at faa noget at hage sig fast i. Jeg vil imidlertid sige, at det forekommer mig, at de ærede Forslagsstillere helt have set bort fra den kirkelige Udvikling, der er foregaaet her i Landet i de sidste 20 Aar. De have for Eksempel set bort fra et Forhold som det, at Valgmenighederne have faaet en meget stærk Udvikling. Det kan ikke nægtes, at naar Valgmenighederne staa som anerkendt Led i vor Folkekirkelike, naar Forholdet stiller sig saaledes, at fordi disse Medlemmer af vor Folkekirkelike ikke længer kunne faa deres kirkelige Trang tilfredsstillet af Folkekirkens autoriserede Præster, maa de bygge Kirker paa egen Haand og paa egen Bekostning, lomme deres Præster paa egen Bekostning, give dem Præstegaarde og oven i Købet lave Kirkegaarde og overhovedet behørde sig med saa mange Udgifter, vil der fra dette Tings Side være al mulig Opfordring til, naar vi skulle ind paa at disponere over de kirkelige Midler her i Landet og sige, hvad de skulle bruges til, da ogsaa at tage et Hensyn til disse Valgmenigheder. Det forekommer mig at være en billig Fordring, at en Del af de kirkelige Midler her i Landet bør benyttes til at hjælpe Valgmenighederne til bedre at kunne bære de bethdelige Udgifter, de nu have. Naar man fra Folkekirkens Side har anerkendt, at Valgmenighedernes Medlemmer ere Medlemmer af Folkekirken, at de staa inden for dens Ramme, saa kan det fra et økonomisk Synspunkt ikke nægtes, at der er en vis Urimelighed i, at disse Medlemmer skulle samtidig hde alle de gamle Afgifter til Folkekirken, som de hde alle de Afgifter, Valgmenighederne føre med sig. Det forekommer mig, at der hdes her i Landet saa store Beløb til Tilfredsstillelsen af den kirkelige Trang, at de kirkelig interesserede Medlemmer af Folkekirken nok kunde kræve at kunne faa deres kirkelige Trang tilfredsstillet uden at skulle bringe saa store Ekstraofre. Jeg synes derfor, at naar vi behandle et saadant Lovforslag, saa er det nødvendigt at komme ind paa at tage hele Spørgsmaalet om de Byrder, der nu hvile paa Valgmenighederne, og til Drøftelse for at lette dem Udgangen til Sognekirkerne, saa at de ikke skulle være nøbte til selv at bygge sig Kirker. Sognekirkerne vilde da ogsaa blive benyttede noget mere end nu. Man kunde ogsaa me-